

ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ,
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ & ΔΗΜΟΣΙΩΝ
ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ

Αθήνα, 17/09/2009
Αριθ. Πρωτ.: 45985/ ΕΥΘΥ 2123

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΘΕΣΜΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

Προς: Ως Πίνακας Αποδεκτών

ΝΙΚΗΣ 10 (7^{ος} όροφος),
ΣΥΝΤΑΓΜΑ, 101 80 ΑΘΗΝΑ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: Κ. Αρβανίτης
ΤΗΛ.: 210 3742 003
E-MAIL: karvanitis@mnec.gr,

Κοινοποίηση :Ως Πίνακας Αποδεκτών

ΘΕΜΑ: Διευκρινίσεις θεμάτων, που σχετίζονται με τις Προγραμματικές Συμβάσεις, που αφορούν εκτέλεση συγχρηματοδοτούμενων έργων

Σχετικό: 1. Επιστολή με αρ. πρωτ. 27197/ ΕΥΘΥ 978/28 Μαΐου 2009, με τίτλο : «Θέματα προς διευκρίνιση»

Σε συνέχεια σημαντικού αριθμού ερωτημάτων, που αφορούν στις Προγραμματικές Συμβάσεις της παραγράφου 3 του άρθρου 22 του Ν. 3614/2007 καθώς και σε άλλες Προγραμματικές Συμβάσεις ή Συμφωνίες, που συνάπτονται με βάση διατάξεις άλλων νόμων αλλά σχετίζονται με την υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων έργων των ΕΠ του ΕΣΠΑ, διευκρινίζουμε, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της Εθνικής Αρχής Συντονισμού τα ακόλουθα:

Α. Φορείς, στους οποίους μεταβιβάζεται η αρμοδιότητα υλοποίησης έργων από μη διαχειριστικά επαρκείς δυνητικούς δικαιούχους :

Στην παράγραφο 3 του άρθρου 22 του Ν. 3614/2007 αναφέρεται ρητά και επομένως περιοριστικά η μορφή των φορέων, στους οποίους προβλέπεται να μεταβιβάζεται η αρμοδιότητα υλοποίησης έργων από μη διαχειριστικά επαρκή φορέα (κύριο του έργου) και συγκεκριμένα :

- στην αρχή στην οποία υπάγεται ή από την οποία εποπτεύεται (ο κύριος του έργου) ή σε συναφή δημόσια υπηρεσία ή
- ΟΤΑ α' και β' βαθμού ή
- ΑΕ του ευρύτερου δημόσιου τομέα ή
- Αναπτυξιακή Ανώνυμη εταιρεία ΟΤΑ.

Σημειώνεται ότι η σειρά των ως άνω φορέων, που αναφέρονται στο εν λόγω άρθρο του νόμου δεν αποτελεί σειρά προτεραιότητας, που ο κύριος του έργου οφείλει να τηρήσει για

να επιλέξει το δεύτερο συμβαλλόμενο (φορέα υλοποίησης) στην Προγραμματική Σύμβαση, που προτίθεται να συνάψει. Ωστόσο οι κατηγορίες των φορέων αυτών είναι περιοριστικές σε σχέση με το δεύτερο συμβαλλόμενο στις συμβάσεις αυτές.

Σε σχέση με τον όρο συναφής δημόσια υπηρεσία, διευκρινίζουμε τα εξής :

- Από τη γραμματική ερμηνεία της διάταξης προκύπτει ότι ο όρος συναφής δημόσια υπηρεσία αποτελεί νοηματική ενότητα και συνέχεια των όρων «αρχή στην οποία υπάγονται ή από την οποία εποπτεύονται». Συνάγεται επομένως ότι ως δημόσια υπηρεσία εν προκειμένω, μπορεί να νοηθεί μόνον κρατική υπηρεσία, δηλαδή υπηρεσία που ανήκει στο νομικό πρόσωπο του Ελληνικού Δημοσίου. Κατά συνέπεια Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (π.χ. Ιδρύματα, Οργανισμοί κ.α.) δεν περιλαμβάνονται στην αναφερόμενη κατηγορία και επομένως δεν μπορούν να αναλάβουν την αρμοδιότητα υλοποίησης έργου μη διαχειριστικά επαρκούς φορέα, σύμφωνα με το άρθρο 22 παρ. 3 του Ν. 3614/2007.
- Επιπλέον, ως συναφής νοείται η δημόσια υπηρεσία, η οποία έχει σκοπούς συναφείς είτε με το φυσικό αντικείμενο του συγχρηματοδοτούμενου έργου είτε με την αρμοδιότητα του κυρίου του έργου.

B. Ισχύς λοιπών διατάξεων περί προγραμματικών συμβάσεων και προϋποθέσεις στις περιπτώσεις, που αυτές σχετίζονται με την μεταβίβαση αρμοδιότητας υλοποίησης συγχρηματοδοτούμενων έργων:

Σκοπός της διάταξης του άρθρου 22 παρ. 3 του ν. 3614/2007 είναι να μπορεί, δικαιούχος μη διαχειριστικά επαρκής να μεταβιβάσει την αρμοδιότητα υλοποίησης σε διαχειριστικά επαρκή φορέα, ο οποίος να λειτουργεί έναντι της Διαχειριστικής Αρχής ή της Ενδιάμεσης Διαχειριστικής Αρχής ή του Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης κατά περίπτωση ως δικαιούχος. Στην περίπτωση που το αντικείμενο μιας Προγραμματικής Σύμβασης είναι μόνο η ανάθεση της αρμοδιότητας υλοποίησης ενός έργου από έναν μη διαχειριστικά επαρκή φορέα σε έναν επαρκή και με δεδομένο ότι για την περίπτωση αυτή (και μόνο) έχει θεσπιστεί η παράγραφος 3 του άρθρου 22 του Ν. 3614/2007, τότε ως πλέον ειδική, η διάταξη αυτή υπερισχύει όποιας άλλης διάταξης άλλου νόμου αναφέρεται σε προγραμματικές συμβάσεις και επομένως οι φορείς στους οποίους μπορεί να μεταβιβαστεί η αρμοδιότητα υλοποίησης του έργου είναι όσοι περιλαμβάνονται ρητά στη διάταξη αυτή.

Σε περιπτώσεις, που συνάπτονται Προγραμματικές Συμβάσεις, με βάση άλλες διατάξεις περί Προγραμματικών ή άλλων συμβάσεων ή συμφωνιών με αντικείμενο είτε ευρύτερο είτε διαφορετικό από αυτό της διάταξης του άρθρου 22 του Ν. 3614, τότε δύναται να γίνουν αποδεκτές κατά την εξέταση αιτήσεων χρηματοδότησης για ένταξη πράξεων.

Τέτοιες περιπτώσεις δύναται να είναι οι συμβάσεις διαδημοτικής συνεργασίας, οι συμβάσεις συνεργασίας φορέων της τοπικής αυτοδιοίκησης, οι οποίες προβλέπονται στο Ν. 3463/2006 (Κύρωση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων) και οι Προγραμματικές Συμβάσεις του άρθρου 225 του ίδιου νόμου, εφ' όσον με αυτές αναλαμβάνεται ευρύτερη συνεργασία συμβαλλομένων φορέων και επιδιώκεται ευρύτερος σκοπός από αυτόν της μεταβίβασης αρμοδιότητας υλοποίησης ενός έργου ενός μη επαρκούς διαχειριστικά φορέα. Στις περιπτώσεις αυτές από την αρμόδια αρχή που ασκεί καθήκοντα διαχείρισης, θα επιβεβαιωθεί εάν πράγματι το αντικείμενο της σύμβασης είναι ευρύτερο της απλής μεταβίβασης της αρμοδιότητας υλοποίησης του έργου από έναν μη διαχειριστικά επαρκή φορέα.

Επιπλέον, σημειώνεται ότι επιτρέπεται η μεταβίβαση αρμοδιότητας υλοποίησης ενός έργου σε άλλον φορέα, ως δικαιούχο, υπό την προϋπόθεση ότι ειδική διάταξη νόμου ορίζει ρητά ότι ο φορέας που αναλαμβάνει την υλοποίηση του έργου μπορεί να αναλαμβάνει ως δικαιούχος την εκτέλεση έργων ή δράσεων άλλων φορέων στο πλαίσιο επιχειρησιακών προγραμμάτων. Παράδειγμα τέτοιας ειδικής διάταξης αποτελεί η διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 του ν.

3614/2007 για την Κοινωνία της Πληροφορίας, όπου ρητά αναφέρεται ότι συμπεριλαμβάνεται στο σκοπό της εταιρείας «η ανάληψη ως δικαιούχου της εκτέλεσης έργων ή δράσεων στο πλαίσιο των ανωτέρω επιχειρησιακών προγραμμάτων».

Προκειμένου ένας διαχειριστικά επαρκής φορέας να υπογράψει προγραμματική σύμβαση για να υλοποιήσει το έργο ενός άλλου φορέα, πρέπει αυτό να εμπίπτει και εν γένει να στοιχείται με τους (εκ του νόμου) καταστατικούς σκοπούς του φορέα. Σε διαφορετική περίπτωση θα υπάρξει καταστρατήγηση των σκοπών του φορέα και επομένως καθίσταται μη αποδεκτή από το δίκαιο η απόφαση υπογραφής της προγραμματικής σύμβασης (βλ. ενδεικτικά τη με αρ. 434/2004 γνωμοδότηση του ΝΣΚ). Η προϋπόθεση αυτή αφορά τόσο τις Π.Σ. του άρθρου 22 του Ν. 3614/2007 όσο και τις Π.Σ. του άρθρου 225 του Ν. 3463/2006.

Γ. Διασφάλιση τήρησης διατάξεων περί δημοσίων συμβάσεων

Σε όλες τις περιπτώσεις των προγραμματικών ή άλλων συμβάσεων και προκειμένου αυτές να αποτελέσουν πλαίσιο για υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων πράξεων, θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι δεν υποκρύπτον ανάθεση υλοποίησης του έργου με καταστρατήγηση των διατάξεων περί δημοσίων συμβάσεων.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο του άρθρου 22 παρ. 3 του ν. 3614/2007 ο (διαχειριστικά επαρκής) Φορέας Υλοποίησης αναλαμβάνει βάσει προγραμματικής σύμβασης την αρμοδιότητα υλοποίησης του έργου ως δικαιούχος. Καθίσταται ο ίδιος φορέας υλοποίησης-δικαιούχος έναντι της Διαχειριστικής Αρχής και επ' ουδενί ανάδοχος (βλ. και το υπόδειγμα προγραμματικής σύμβασης του άρθρου 22 παρ. 3 ν. 3614/2007). Από τη στιγμή που ο Φορέας Υλοποίησης έχει καταστεί δικαιούχος, από διαχειριστικής πλευράς, μπορεί να εκτελέσει το έργο αναθέτοντας το σύνολο ή μέρος του σε τρίτο με τις προβλεπόμενες διαδικασίες ανάθεσης.

Η Υπηρεσία μας είναι στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε συμπληρωματική διευκρίνιση ή πληροφορία.

Ο Γενικός Γραμματέας

Σπύρος Ευσταθόπουλος

Εσωτερική Διανομή:

- i. Γραφείο Υφυπουργού κου Αθ. Μπούρα
- ii. Γραφείο Γ. Γραμματέα κου Σπ. Ευσταθόπουλου
- iii. Γραφείο Γεν. Δ/ντή κου Εμ. Κατσιαδάκη
- iv. ΕΥ Θεσμικής Υποστήριξης
- v. ΕΥ Συντονισμού της Εφαρμογής ΕΠ
- vi. ΕΥΣΣΑΑΠ
- vii. ΕΥ Αρχή Πληρωμής

Πίνακας Αποδεκτών:

ΓΕΝΙΚΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- **Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών**
  - Ειδικό Γραμματέα Ψηφιακού Σχεδιασμού, κ. Β. Ασημακόπουλο
Νίκης 5-7 101 80, Αθήνα

- **ΥΠΕΧΩΔΕ**
  - Γεν. Γραμματέα, Περιβάλλοντος και Χωροταξίας, κ. Ευ. Μπαλτά
Αμαλιάδος 17, 115 23 Αθήνα

  - Γεν. Γραμματέα Δημ. Έργων, κ. Δ. Κατσιγιάννη
Χαρ. Τρικούπη 182, 101 78 Αθήνα

- **Υπουργείο Εσωτερικών**
  - Γεν. Γραμματέα Δημόσιας Διοίκησης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης,
κ. Β. Ανδρονόπουλο
Βας. Σοφίας 15, 106 74 Αθήνα

  - Ειδ. Γραμματέα για τη Διοικητική Μεταρρύθμιση, κ. Μ. Αγγελόπουλο
Μεναιχμου & Θεοφιλοπούλου 18, 117 43 Αθήνα

- **Υπουργείο Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων**
  - Γεν. Γραμματέα κ. Νίκη Γκοτσοπούλου
Ανδρέα Παπανδρέου 37, 151 80 Μαρούσι

  - Ειδ. Γραμματέα κ. Ε. Κοντογιάννη
Πιπτακού 2 και Περιάνδρου, 105 58 Αθήνα

- **Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων**
  - Ειδ. Γραμματέα κ. Απ. Γκλέτσο
Λεωφ. Αθηνών 58, 104 41 Αθήνα

- **Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας**
  - Γεν. Γραμματέα Διαχείρισης Κοινοτικών και άλλων πόρων,
κ. Κων. Τσουτσοπλίδη
Πειραιώς 40, 101 82 Αθήνα

- **Υπουργείο Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης**
  - Γεν. Γραμματέα κ. Αρ. Καλογερόπουλο- Στρατή
Αριστοτέλους 17, 104 33 Αθήνα

- **Υπουργείο Πολιτισμού**
  - Γεν. Γραμματέα κ. Θ. Δραβίλλα
Μπουμπουλίνας 20, 106 82 Αθήνα

- **Υπουργείο Μεταφορών & Επικοινωνιών**
  - Γεν. Γραμματέα, κ. Δ. Πλατή
Αναστάσεως 2 & Τσιγάντε, 153 69 Παπάγου

- **Υπουργείο Ανάπτυξης**
  - Γεν. Γραμματέα, κ. Κ. Μουσουρούλη
  - Γεν. Γραμματέα Βιομηχανίας κ. Γ. Αναστασόπουλο
  - Ειδ. Γραμματέα, κ. Ελ. Σταυρόπουλο
Μεσογείων 56, 115 27 Αθήνα

- **Υπουργείο Τουριστικής Ανάπτυξης**
  - Γεν. Γραμματέα κ. Μ. Τζαφέρη
  - Ειδ. Γραμματέα κ. Εμμ. Αλεξανδράκη

- **Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας - Θράκης**
Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας κ. Δ. Σταμάτη
Γ. Κακουλίδου 1, 691 00 Κομοτηνή
- **Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας**
Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας κ. Γ. Τσιότρα
Τ. Οικονομίδη & Κ. Ρωσσίδη 11, 540 08 Θεσ/κη
- **Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας**
Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας κ. Α. Λεούδη
ΥΔΕΠ Δ. Μακεδονίας, Διοικητήριο- ΖΕΠ, 50100 Κοζάνη
- **Περιφέρεια Ηπείρου**
Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας κ. Δ. Πανοζάχο
Βορ. Ηπείρου 20, 453 33 Ιωάννινα
- **Περιφέρεια Θεσσαλίας**
Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας κ. Φ. Γκούπα
Σωκράτους 111 , 413 36 Λάρισα
- **Περιφέρεια Ιονίων Νήσων**
Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας κ. Σ. Βόσδου
Εθν. Παλ/τσας, Αλυκές Ποταμού, 491 00 Κέρκυρα
- **Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας**
Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας κ. Σπ. Σπυρίδωνα
ΝΕΟ Πατρών- Αθηνών 28, 26441 Πάτρα
- **Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδος**
Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας κ. Π. Σκλιά
Υψηλάντου 1, 351 00 Λαμία
- **Περιφέρεια Αττικής**
Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας κ. Χ. Μανιάτη
Κατεχάκη 56, 115 25 Αθήνα
- **Περιφέρεια Πελοποννήσου**
Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας κ. Ν. Αγγελόπουλο
Τέρμα Ερ. Σταυρού, 221 00 Τρίπολη
- **Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου**
Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας κ. Ι. Λέκκα,
Κουντουριώτη 77, 811 00 Μυτιλήνη
- **Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου**
Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας κ. Χ. Κόκκινο
Επτανήσου 35, 841 00 Ερμούπολη Σύρου
- **Περιφέρεια Κρήτης**
Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας κ. Σ. Τσόκα
Πλ. Κουντουριώτη, 712 02 Ηράκλειο

Κοινοποίηση:

ΕΙΔΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών

- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. **Ψηφιακή Σύγκλιση**
Προϊστάμενο Ε.Υ, κ. Δεσύπρη Δημήτριο
Λέκκα 23-25, 105 62 Αθήνα
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. **Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία**
Προϊσταμένη Ε.Υ, κα Μπερδεμπέ Βάσω
Λεωφ. Γεωργικής Σχολής 65
570 01 Πυλαία Θεσσαλονίκης

Υπουργείο Εσωτερικών

- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. **«Διοικητική Μεταρρύθμιση 2007-2013»**,
Προϊστάμενο Ε.Υ, κ. Π. Νταή
Μεναίχμου & Θεοφιλοπούλου 18, 11743 Αθήνα
- Ειδική Υπηρεσία **Στρατηγικού Σχεδιασμού, Συντονισμού & Εφαρμογής Προγραμμάτων ΥΠΕΣ (ΕΥΣΣΕΕΠ)**
Προϊσταμένη Ε.Υ, κα Παπαδάκη Ιωάννα
Βασ. Σοφίας 15, 106 74 Αθήνα
- Ειδική Υπηρεσία **Εφαρμογής Ε.Π. του ΚΠΣ 2000-2006, του ΕΣΠΑ και λοιπών Συγχρηματοδοτούμενων ΕΠ στη Γ.Γ. ΙΣΟΤΗΤΑΣ του Υπ. Εσωτερικών (ΕΥΕ-ΓΓΙ)**
Προϊσταμένη Ε.Υ, κα Σκλήρη Αλίκη
Δραγατσάνιου 8, 105 59 Αθήνα

Υπουργείο Εξωτερικών

- Ειδική Γραμματεία **αξιοποίησης Διεθνών Προγραμμάτων του Υπ. Εξωτερικών**
Προϊστάμενο κ. Τσιατσιάμη Αλέξανδρο
Βασ. Σοφίας 1, 106 71 Αθήνα

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. **Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας 2007-2013**
Προϊστάμενο Ε.Υ κ. Θεσσαλό Κων/νο
Λεωφ. Αθηνών 58, 10441 Αθήνα
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης **Leader** του Προγράμματος **Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας 2007-2013**
Προϊστάμενο Ε.Υ κ. Καραδήμα Παναγιώτη
Λεωφ. Αθηνών 58, 10441 Αθήνα
- Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Εφαρμογής **Οριζόντιων Πολιτικών Αγροτικής Ανάπτυξης**
Προϊστάμενο Ε.Υ α.α. κ. Κατσούπη Γ.
Λεωφ. Αθηνών 54-56, 10441 Αθήνα
- Ειδική Υπηρεσία **Συγχρηματοδοτούμενων μέτρων και πράξεων Αγροτικής Ανάπτυξης**
Προϊστάμενο Ε.Υα.α. κ. Μανέτα Νικόλαο
Λεωφ. Αθηνών 54-56, 10441 Αθήνα
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης **Ειδικών Παρεμβάσεων Αγροτικής Ανάπτυξης**
Προϊστάμενο Ε.Υ κ. Δημητρουλάκη Μιχαήλ
Λεωφ. Αθηνών 58, 10441 Αθήνα
- Ειδική Υπηρεσία **Δημοσίων Έργων & Υποδομών Αγροτικής Ανάπτυξης**

Προϊστάμενο Ε.Υ κ. Αναστασόπουλο Αλέξανδρο
Λεωφ. Αθηνών 58, 10441 Αθήνα

- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. **Αλιεία** Προϊστάμενο Ε.Υ, κ. Λολίδη Κωνσταντίνο Ιεροσολύμων 6, 112 52 Αθήνα
- Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Δράσεων Ε.Π. **«Αλιεία»**

Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας

- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. **Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού** Προϊστάμενο Ε.Υ, κ. Ζερβό Γεώργιο Δεληγιώργη 9, 104 37 Αθήνα
- Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού & Παρακολούθησης Δράσεων **Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΥΣΕΚΤ)** Προϊσταμένη Ε.Υ, κα Μπράβου Χρυσούλα Αγησιλάου 23-25, 104 36 Αθήνα
- Ειδική Υπηρεσία **Εφαρμογής Συγχρηματοδοτούμενων Ενεργειών από το ΕΚΤ** Προϊστάμενο Ε.Υ, κ. Κυρούση Δημήτρη Αγησιλάου 23-25, 104 36 Αθήνα
- Ειδική Υπηρεσία **«Δομή Σχεδιασμού και Οργάνωσης της Παρακολούθησης της Εφαρμογής και Αξιολόγησης των Συστημικών Παρεμβάσεων του Ε.Π. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού»** Προϊστάμενο Ε.Υ
- Ειδική Υπηρεσία **για την Ενσωμάτωση των Αρχών της ΚΠ Equal & για τη Διαχείριση Δράσεων του Ε.Π. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού»** Προϊσταμένη Ε.Υ, κα Καρολίδου Ευγενία Αγησιλάου 23-25, 104 36 Αθήνα

ΥΠΕΧΩΔΕ

- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. **Ενίσχυση της Προσπελασιμότητας** Προϊσταμένη Ε.Υ, κ. Παρασκευή Καρατσάμη Κόνιαρη 15, 114 71 Αθήνα
- Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού **Περιβαλλοντικών Δράσεων** Προϊστάμενο Ε.Υ Αεροπόρου Παπαναστασίου 34B & Μιχαλακοπούλου, 115 27 Αμπελόκηποι, Αθήνα
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. **Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη** Προϊστάμενο Ε.Υ, κ. Αλεξόπουλο Ηρακλή Αμαλιάδος 17, Τ.Κ. 115 23 Αμπελόκηποι Αθήνα

Υπουργείο Ανάπτυξης

- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. **Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα** Προϊσταμένη Ε.Υ, κ. Αραμπατζή Αγγελική Λεωφ. Μεσογείων 56, 115 27 Αθήνα
- Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού & Εφαρμογής των Δράσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης στους τομείς του **Εμπορίου και της Προστασίας του Καταναλωτή** Προϊστάμενο Ε.Υ Πλατεία Κάνιγγος, Αθήνα
- Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού & Εφαρμογής των Δράσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης στους τομείς της **ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ του ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΛΟΥΤΟΥ & ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ & Συνοδευτικών υπηρεσιών (ΕΥΣΕΔ/Β)** Προϊστάμενο Ε.Υ, κ. Κλενιάτη Νίκο Λεωφ. Μεσογείων 119, 101 92 Αθήνα
- Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού & Εφαρμογής των Δράσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης στους τομείς

της **ΕΡΕΥΝΑΣ, της ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ και της ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ (ΕΤΑΚ)**
Προϊστάμενο Ε.Υ.
Λεωφ. Μεσογείων 14-18, 115 27 Αθήνα

Υπουργείο Μεταφορών & Επικοινωνιών

- Ενδιάμεση Διαχειριστική Αρχή Μεταφορών
Προϊστάμενη Ε.Υ, κ. Γιώτη Ελένη
Αγίας Σοφίας 10, 154 51 Νέο Ψυχικό

Υπουργείο Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων

- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. **Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση**
Προϊστάμενο Ε.Υ, κ. Τσαγιάννη Βασίλειο
Πιπτακού 2 & Περιάνδρου, 105 58 Αθήνα
- Ειδική Υπηρεσία **Εφαρμογής Προγραμμάτων ΚΠΣ ΥΠΕΠΘ**
Προϊστάμενο Ε.Υ, κ. Κομνηνό Θεόδωρο
Ανδρέα Παπανδρέου 37, 151 80 Μαρούσι

Υπουργείο Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης

- Ειδική Υπηρεσία τομέα **Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης**
Προϊσταμένη Ε.Υ, κ. Δαλαβέρη Φωτεινή
Γλάδστωνος 1Α, 106 77 Αθήνα

Υπουργείο Πολιτισμού

- Ειδική Υπηρεσία **Τομέα Πολιτισμού**
Υπόψη κ. Κωστόπουλου Σταύρου
Θεμιστοκλέους 87 & Μεθώνης, 106 81 Αθήνα

Υπουργείο Τουριστικής Ανάπτυξης

- Ειδική Υπηρεσία **Συντονισμού, Διαχείρισης και Εφαρμογής Δράσεων του Υπουργείου Τουριστικής Ανάπτυξης**
Προϊστάμενο Ε.Υ. κ. Αλεξανδράκη Μανώλη

Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας - Θράκης

- Προϊστάμενο Ε.Υ, κ. Εξάρχου Τρύφωνα
Ηροδότου 20, 691 00 Κομοτηνή

Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

- Προϊσταμένη Ε.Υ, κ. Ωραιοπούλου Αγγελική
Λεωφ. Γεωργικής Σχολής 65
570 01 Πυλαία Θεσσαλονίκης

Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

- Προϊστάμενο Ε.Υ, κ. Κωτούλα Βασίλειο
ΥΔΕΠ Δ. Μακεδονίας Διοικητήριο -ΖΕΠ, 501 00 Κοζάνη

Περιφέρεια Ηπείρου

- Προϊσταμένη Ε.Υ, Κ. Ρόκκου Ελένη
8^{ης} Μερραρχίας 5-7, 45 445 Ιωάννινα

Περιφέρεια Θεσσαλίας

- Προϊσταμένη Ε.Υ κα Ζαμπούνη Κωνσταντίνα
Σωκράτους 111, 413 36 Λάρισα

Περιφέρεια Ιονίων Νήσων

- Προϊστάμενο Ε.Υ, κ. Οικονόμου Πέτρο
Εθν. Παλαιοκαστρίτσας Αλυκές Ποταμού, 491 00 Κέρκυρα

Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας

- Προϊστάμενο Ε.Υ, κ. Τζωρτζή Μιχάλη
ΝΕΟ Πατρών - Αθηνών 28, 26441 Πάτρα

Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας

- Προϊστάμενο Ε.Υ, κ. Κόρκο Ευάγγελο

Υψηλάντου 12, 351 00 Λαμία

Περιφέρεια Αττικής

- Προϊστάμενο Ε.Υ, κ. Λέμα Κωνσταντίνο
Λεωφ. Συγγρού 98-100, 11741 Αθήνα

Περιφέρεια Πελοποννήσου

- Προϊστάμενο Ε.Υ, κ. Σκούρα Αναστάσιο
Τέρμα Ερ. Σταυρού, 221 00 Τρίπολη

Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου

- Προϊστάμενο Ε.Υ, κ. Φυτά Δημήτριο
10 χλμ. Μυτιλήνης - Λουτρών, 811 00 Μυτιλήνη

Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου

- Προϊστάμενο Ε.Υ, κ. Βουτσίνο Αντώνιο
Σ. Καράγιωργα, 84100 Ερμούπολη

Περιφέρεια Κρήτης

- Προϊστάμενο Ε.Υ, κ. Κολυβάκη Γεώργιο
Δουκός Μποφώρ 7, 712 02 Ηράκλειο